

Próbny egzamin ósmoklasisty — arkusz 7

„Syzyfowe prace”, tekst publicystyczny, język, wypracowanie

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

WYPEŁNIA NAUCZYCIEL

Punkty / 34

Ocena

Imię i nazwisko Klasa Data

Grupa A

13 zadań · 34 punkty · 90 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych licz się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)

OTWARTE

Przeczytaj tekst. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Wiersz w głowie

Uczenie się wierszy na pamięć wielu uczniom kojarzy się z nudnym obowiązkiem. Po co zapamiętywać zwrotki, skoro każdy tekst można w kilka sekund znaleźć w internecie?

Zwolennicy tej szkolnej tradycji mają jednak mocne argumenty. Pamięciowe opanowanie tekstu ćwiczy koncentrację i wzbogaca słownictwo. Kto zna na pamięć kilka wierszy, łatwiej formułuje własne myśli i pewniej przemawia przed innymi. Recytacja uczy też panowania nad głosem i tremą.

Przeciwnicy odpowiadają, że w szkole warto raczej uczyć rozumienia tekstów niż ich zapamiętywania. Uważają, że wiadomości wkute bez zrozumienia szybko ulatują z głowy.

Moim zdaniem obie strony mogą się spotkać w połowie drogi: uczmy się na pamięć tych wierszy, które naprawdę coś dla nas znaczą. Wybierzcie jeden taki utwór — może kiedyś, jak bohater „Syzyfowych prac”, wypowiecie go w ważnej chwili.

1. Autor zachęca do uczenia się na pamięć wszystkich wierszy z podręcznika. — P / F
2. Tekst kończy się zachętą skierowaną do czytelników. — P / F
3. Autor twierdzi, że internet całkowicie zastąpił szkołę. — P / F
4. Tekst składa się z czterech akapitów. — P / F

1. 0 1 2 3 4

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Jaki jest główny cel autora?

- A. opisanie życia Mickiewicza
- B. spór o naukę wierszy na pamięć i propozycja rozwiązania
- C. streszczenie „Syzyfowych prac”
- D. reklama aplikacji do nauki

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Który fragment jest argumentem przeciwników?

- A. recytacja uczy panowania nad tremą
- B. uczmy się wierszy, które coś znaczą
- C. nauka na pamięć wzbogaca słownictwo
- D. wiadomości wkute bez zrozumienia szybko ulatują z głowy

Odpowiedz na pytania na podstawie tekstu.

1. Do jakiej lektury nawiązuje autor w zakończeniu i w jakim celu?

2. Jaki problem porusza tekst? Odpowiedz jednym zdaniem.

4. 0 1 2

Zadanie 5. (0–4)

OTWARTE

Przeczytaj fragment utworu. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Stefan Żeromski, „Syzyfowe prace” (fragment)

Zygier złożył książkę, przez chwilę się namyślał i wnet zaczął mówić głosem nie donośnym, ale dźwięczącym jak szlachetny metal:

Nam strzelać nie kazano. Wstąpiłem na działo...

Usłyszawszy te wyrazy, Sztetter zerwał się na równe nogi i zaczął machać rękami, ale Zygiek nie umilkł. Jakby odepchnięty jego wzrokiem nauczyciel siadł na swym krześle, podparł głowę rękoma i nie spuszczał oka z szybek we drzwiach. W klasie stała się cisza. Wszystkie oczy skierowały się na wypowiadającego „wiersze polskie”. Ten mówił równo, ze spokojem i umiarkowaniem, ale jednocześnie z jakąś ukrytą w słowach wewnętrzną gwałtownością, która kiedy niekiedy, w pewnych cezurach, wymykała się między sylabami.

(...)

Nauczyciel syknął i zaczął wstrząsać głową. Wtedy „Figa”-Walecki wylażł ze swej ławki,

zbliżył się do drzwi, wspiął na palce i spoglądając uważnie w korytarz, machnął ręką na Zygiera, żeby gadał dalej. Nie była to już recytacja utworu wielkiego poety, lecz oskarżenie uczniaka polskiego zamknięte w zdarzeniach bitwy. (...) Uczucia dziecięce i młodzieńcze, po milionkroć znieważane, leciały teraz między słuchaczów w kształtach słów poety, pękały wśród nich jak granaty, świszczały niby kule, ogarniały dusze na podobieństwo kurzawy bojowej. Jedni z nich słuchali wyprostowani, inni wstali z ławek i zbliżyli się do mówcy. Borowicz siedział zgarbiony, podpartszy pięścią brodę i rozpalone oczy wlepił w Zygiera.

Objaśnienia: Nauczyciel zapytał Zygiera, czy umie coś na pamięć; Zygiek recytuje „Redutę Ordona” Adama Mickiewicza; Sztetter — nauczyciel w gimnazjum rosyjskim; cezura — krótka przerwa w wersie; uczeniak — uczeń; kurzawa — tuman kurzu.

1. W czasie recytacji w klasie panował hałas. — P / F
2. Borowicz słuchał obojętnie i myślał o czymś innym. — P / F
3. Recytacja zaczęła się od słów „Nam strzelać nie kazano”. — P / F
4. Niektórzy uczniowie wstali z ławek i podeszli do mówcy. — P / F

5. 0 1 2 3 4

Zadanie 6. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Dlaczego recytacja polskiego wiersza była w tej klasie wydarzeniem niezwykłym?

- A. wiersz był bardzo długi
- B. w szkole pod zaborem rosyjskim polskość była tłumiona
- C. Zygiek był najlepszym uczniem
- D. uczniowie nie znali Mickiewicza

Zadanie 7. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Jakim środkiem stylistycznym jest „pękały wśród nich jak granaty”?

- A.** neologizmem **B.** zdrobnieniem **C.** porównaniem **D.** apostrofą

Zadanie 8. (0–2)**OTWARTE**

Odpowiedz na pytania na podstawie fragmentu utworu.

1. Co zrobił Walecki podczas recytacji i po co?

2. Jak zachował się nauczyciel, gdy usłyszał polski wiersz? Podaj dwa zachowania.

8. 0 1 2

Zadanie 9. (0–2)**OTWARTE**

Wypisz ze zdania imiestów i nazwij jego rodzaj.

1. Zjadłszy obiad, Ola wyszła na spacer. — _____
2. Uśmiechając się, mama otworzyła drzwi. — _____

9. 0 1 2

Zadanie 10. (0–2)**OTWARTE**

Nazwij rodzaj zdania podrzędnego.

1. Poszedłem do biblioteki, żeby wypożyczyć książkę. — _____
2. Zostałem w domu, ponieważ byłem chory. — _____

10. 0 1 2

Zadanie 11. (0–3)**OTWARTE**

Zapisz poprawnie (zasady pisowni obowiązujące od 1 stycznia 2026 r.).

1. (nie)gorzej — _____
2. dramat (s/S)zekspirowski — _____
3. (pół)serio — _____

11. 0 1 2 3

Zadanie 12. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Co znaczy frazeologizm „mieć muchy w nosie”?

- A.** mieć zły humor **B.** mówić na próżno **C.** szybko uciec **D.** zachować sekret

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

1. Czy literatura może dodawać odwagi? Napisz rozprawkę. Odwołaj się do „Syzyfowych prac” oraz innego utworu literackiego.
2. Napisz opowiadanie o uczniu, który w ważnej chwili odważył się zabrać głos.

ROZWIĄZANIE

13.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----